

Η σκηνοθέτιδα της παραγωγής της Νέας Σκηνής του ΘΟΚ Μαρία Κυριάκου γράφει στο σημείωμά της στο πρόγραμμα της παράστασης «...αισθάνομαι ότι μεγάλωσα μέσα στην οικογένεια Πράις». Γράφει επίσης «Η διαδικασία των προβών ήταν κάτι σαν ψυχανάλυση... Έχουμε όλοι σχεδόν ταυτιστεί με τους χαρακτήρες του έργου, ο καθένας για δικούς του λόγους». Και προβλέπει πως κι εμείς οι θεατές θα ταυτιστούμε με τα πρόσωπα του έργου του Άντριου Μπόβελ «Πράγματα δικά μου, αληθινά».

Όντως... Έχω κι εγώ, όπως η Μαρία Κυριάκου, την εντύπωση ότι για τον καθένα μας το έργο του Μπόβελ θα παίξει σε κάποια από τις χορδές των συναισθηματικών σχέσεων που μας συνδέουν με τους δικούς μας ανθρώπους. Η γέφυρα ταύτισης μ' ένα από τα πρόσωπα του έργου θα σας αποκαλύψει σε ποιο ρόλο βλέπετε τον εαυτό σας στη δική σας ζωή: γονιού, παιδιού, συζύγου;

Ο Άντριου Μπόβελ δεν συμφωνεί με την εναρκτήρια φράση στην «Άννα Καρένινα», η οποία αυτονομήθηκε από το μυθιστόρημα του Τολστόι και κυκλοφορεί σαν γνωμικό: όλες οι ευτυχισμένες οικογένειες μοιάζουν μεταξύ τους, η κάθε δυστυχισμένη δυστυχεί με τον τρόπο της. Το έργο του Μπόβελ δεν κατατάσσει την οικογένεια Πράις σε κάποια κατηγορία και προσπαθεί μέσα στη μίξη ευτυχίας και δυστυχίας να βρει στοιχεία πανανθρώπινα, οικουμενικά, δείχνοντας πως έχουμε όμοιους τρόπους και όμοιες αιτίες να δυστυχούμε και να ευτυχούμε. Η μέθοδος συγγραφής του έργου συμβάλλει στην επίτευξη του πιο πάνω στόχου.

Το κείμενο αποτελεί προϊόν συνεργασίας του Αυστραλού συγγραφέα με το State Theatre Company South Australia και τη βρετανική ομάδα σωματικού θεάτρου Frantic Assembly. Η ομάδα δούλεψε ως εργαστήριο επιμόρφωσης κειμένου βασισμένης σε προσωπικές εμπειρίες, μνήμες και συναισθήματα. Εξ ου και η πολυσυλλεκτικότητα συναισθηματικών μοτίβων, εξ ου και η αναγνωρισιμότητα στοιχείων καθημερινότητας, εξ ου και ο διαμοιρασμός όλων των πιθανών προβληματισμών και προβλημάτων μεταξύ των έξι μελών της οικογένειας Πράις. Παρότι ενωμένοι άρρηκτα μεταξύ τους σε σκληρό πυρήνα αγάπης, τα μέλη νιώθουν παγιδευμένα, το καθένα με τον τρόπο του, και αναζητούν τρόπους φυγής.

Η μεγάλη κόρη, η Πιπ, είναι παγιδευμένη σε γάμο χωρίς έρωτα κι αυτόν αναζητά, στην άλλη άκρη του κόσμου. Η μικρή, η Ρόζι, παγιδευμένη στην παιδική της ηλικία, ψάχνει τρόπο να ενηλικιωθεί και να βρει ταυτότητα εκτός οικογένειας. Ο Μαρκ, ο μεγάλος αδελφός, είναι παγιδευμένος στο ανδρικό του σώμα και θέλει να δραπετεύσει προς άλλο φύλο. Ο μικρότερος αδελφός, ο Μπεν, αισθάνεται παγιδευμένος στη χαμηλή κοινωνική βαθμίδα και περιορισμένη οικονομική στάθμη της οικογένειάς του και με κάθε κόστος σκαρφάζεται «φιλότερα». Η μητέρα, η Φραν, ομολογεί ότι χρόνια φαντασιωνόταν τη φυγή από τον ρόλο συζύγου και μητέρας τεσσάρων, φυ-

λάγοντας λεφτά για το «αν προκύψει»... Ο Μπομπ, ο πατέρας, είναι παγιδευμένος στην αδράνεια μετά από την αναγκαστική πρόωρη συνταξιοδότησή του.

Όμως είναι εδώ που η πένα του Μπόβελ ενοποιεί τα ψηφία του divided υλικού, χρησιμοποιώντας χιούμορ, λεπτό ψυχολογισμό, ποιητικούς διαλόγους, άρτια δομή, με επιστροφές στο παρελθόν, με τα μονολογικά σόλο των προσώπων. Το έργο φτάνει σε μας στην ευαίσθητη μετάφραση του Βάιου Λιαπί, η οποία μεταφέρει τα θετικά γλωσσικά χαρακτηριστικά του πρωτότυπου με αβίαστη φυσικότητα στον ελληνικό λόγο.

Η Μαρία Κυριάκου γοητεύεται από το κείμενο. Δεν το χρησιμοποιεί σαν δάπεδο για φορμαλιστικές επιδείξεις αλλά σαν μαλακό χώμα που πρέπει να καλλιεργηθεί με προσοχή. Έτσι, οι σκηνές των μονολόγων δίνονται απλά, με τους ηθοποιούς να βγαίνουν στο φωτισμένο τετράγωνο και να στέλνουν τον λόγο στους παραλίπτες, τους δικούς τους ανθρώπους αλλά και το κοινό, ταυτόχρονα. Έτσι, ο συμβολισμός της ροής του χρόνου με την αλλαγή των εποχών δεν υπογραμμίζεται υπερβολικά, επειδή η σκηνοθέτιδα και η σκηνογράφος της, η Κωνσταντίνη Ανδρέου, προτιμούν να κρατήσουν σταθερή την εικόνα του οίκου, με τις τριανταφυλλίες μονίμως ανθισμένες. Την ίδια μέθοδο του ποιητικού ρεαλισμού χρησιμοποιούν ο Πάνος Μπάρτζης στη μουσική και ο Σταύρος Τάρταρης στον φωτισμό.

Οι ηθοποιοί γεμίζουν τους ρόλους τους με πόνο, χιούμορ και συγκίνηση, χωρίς να «ντρέπονται» να σμίγουν την επαγγελματική εργασία με την προσωπική συναισθηματική έκθεση. Ο καθένας καταφέρνει από την πρώτη εμφάνιση του χαρακτήρα να υπαινιχθεί τη δική του ρωγμή στην ενόπια του οίκου, να αποκαλύψει τον σπόρο της δυστυχίας του, να δείξει τη συνεχή εξέλιξή του, αλλά και να αποδώσει το μοτίβο των παντοτινών δεσμών και συνεχών επιστροφών στον πυρήνα.

Η Πόπη Αβραάμ διανύει ίσως την πιο δύσκολη και την καλύτερη σεζόν της πορείας της. Από τον τερά-

στιο όγκο του ρόλου της Φραν κράτησα ως υψηλό επίτευγμα τη βουβή σκηνή στην κούνια, όταν η Πιπ (η πολύ καλή, όπως πάντα, Νιόβη Χαλαράμπους) λέει τον μονόλογό της. Ο Βασίλης Βασιλάκης έδειχνε τις μεγάλες του δυνατότητες στις δουλειές του στον «Διόνυσο». Κάνει εξαιρετική δουλειά στον ρόλο του Μπομπ. Η Χριστίνα Παπαδοπούλου δεν λυγίζει στον μεγάλης σημασίας εναρκτήριο μονόλογο της Ρόζι, ούτε χάνεται σε μαζικές ή διαλογικές σκηνές με τους άλλους χαρακτήρες. Ο Γιώργης Βασιλόπουλος κρατάει την ένταση στη σκηνή της αποκάλυψης των παραστρατημάτων του Μπεν. Ο Γιώργος Κυριάκου με λεπτή ευαισθησία και τόλμη πλάθει τη διαφορετικότητα του Μαρκ.

nonamoleski@hotmail.com

ΚΡΙΤΙΚΗ ΘΕΑΤΡΟΥ

Της Νόνα
Μολέσκη

«Πράγματα δικά μου, αληθινά»